

Berettas senaste hagelautomat Xplor Light

Beretta A400 Xplor Light

Ultralätta halvautomater ny trend

Berettas nykonstruerade hagelautomat A400 Xplor Unico presenterades i fjol. Den följdes snabbt av en lättare variant som fick namnet Xplor Light. Med den nya modellen ansluter sig Beretta till den trend med ultralätta halvautomater som startades av ett par andra tillverkare inom koncernen - Franchi och Benelli.

Xplor Unico som väger precis tre kilo med 71 cm pipa var redan den en lätt bössa. Lightmodellen är 150 gram lättare med 66 cm pipa. Viktminskningen är alltså inte särskilt påtaglig. Men bägge modellerna är betydligt lättare än halvautomaterna i den

äldre A391-serien som i kaliber 12 väger mellan 3,3 och 3,5 kilo.

Snabb omladdning

Xplor Unico och Light ingår i Berettas sortiment av vapen avsedda för jakt. I A400-serien ingår också tävlingsmodellen Xcell. Alla modeller i serien är anpassade för 3" magnumpatroner. Tillverkaren understryker att Xplor inte bara är ultralätt utan också ultrasnabb - dess omladdningscykel påstås vara 36 procent kortare än hos konkurrerande halvautomater.

Hos äldre hagelautomater från Beretta, som till exempel A391 Urika, används konventionell förregling med vipblock

För att uppnå dessa prestanda var Beretta tvungna att börja från scratch när de konstruerade sin nya hagelautomat, vilket tydligt visade sig när vi jämförde Xplor med ett exemplar av A391 Urika. Nyare modeller brukar vara vidareutvecklingar av sina föregångare, men i detta fall har vapen i A400- respektive A391-serierna inte mycket gemensamt - bortsett från omladdningsprincipen.

A391 har Berettas moderna självreglerande gassystem, men är annars ganska konventionellt uppbyggd. Slutstycket för-

Xplor har ett modernare system med roterande slutstyckshuvud.

Bakre disken på pistongen rensar den invändiga ytan i cylindern.

Returfjädersystemet är placerat framför lådan.

Slutstycket låser i pipan genom rotation medurs.

reglas i pipans förlängning med hjälp av ett vipblock som i stängt läge lyfts upp av slutstycksföraren. Returfjädersystemet sitter i en tunnel i kolven och den är kopplad till slutstycket med en gaffelformad länk. Pistongen påverkar en muff som glider utanpå magasinröret. Muffen i sin tur överför sin rörelse till slutstycksföraren genom en manöverstång på högra sidan av lådan. Med andra ord är det ett system som har använts sedan urminnes tider av andra märken, med Remington och Browning i spetsen.

Ny låsningsprincip

Xplor har däremot ett modernare förreglingsystem med roterande slutstycke. Returfjädersystemet är lindat i en lång rund behållare som träs över magasinröret. Muffen som tar emot pistonstöten glider inuti

Överst syns gassystemet hos A391 Urika, Xplors system nederst.

behållaren och spänner returfjädersystemet. Kopplingen mellan muffen och slutstycksföraren utgörs av två manöverstänger. Stängerna är fastsvetsade med både slutstycksföraren och med muffen, och alla delarna bildar en odelbar enhet.

Slutstycket låser i pipan med två låsklackar genom ett par millimeters vridning medurs. Den rotationen påtvingas av ingreppet mellan en pigg i slutstycket och en sned öppning som är urfräst överst i slutstycksföraren.

Xplors självreglerande gassystem fungerar på liknande sätt som hos hagelautomater i A391-serien. Överflödiga gaser släpps ut framåt genom en fjäderbelastad ventil.

Berettas nya system Blink är dessutom självrensande. Pistongen är kortare, har en annan utformning och rör sig trögt i cylindern. Den ser ut ungefär som två diskar trädde på en kort stång. Runt den främre disken, som går in djupare i cylindern, finns en 2 mm tjock kolvring. Den är genomskuren på ett ställe på samma sätt som fjädrande brickor för skruvar. Kolvringen skrapar rent gascylindern invändigt från skrapp och fungerar samtidigt som packning.

Effektiv rekyldämpning

Lösningen med returfjädersystemet framför lådan var nödvändig av två skäl, bägge kopplade till sättet på vilket Xplors konstruktörer ville minska rekylen. För det första behövde man plats i kolven för att kunna installera ett hydrauliskt rekyldämpningssystem. Detta system heter Kick Off och är likadant som det hos hagelbocken SV10 Perennia som presenterades i fjolårets Guide. Kick Off är en option och det exemplar som vi lånade från SAKO Sweden saknade den.

Men Kick Off är inte det enda rekylminskningssystem som Xplor kan utrustas med. I halvautomater består rekylimpulsens av två komponenter. Den första uppstår i avfyrningsögonblicket. Den andra orsakas av slutstycket när det stöter mot lådan i slutet av första fasen i omladdningscykeln. För att motverka den effekten instal-

Stötdämparen för slutstycket sitter i kolvhalsen.

Den svarta hävvarmen på sidan om lådan blockerar matning från magasinet. Observera den ergonomiskt utformade och placerade säkringsknappen.

leras ytterligare en hydraulisk stötdämpare i kolvhalsen. Beretta kallar denna manick för Kick Off³ eftersom det faktiskt är den tredje dämparen i systemet - Kick Off består redan av två.

I likhet med äldre modeller är Xplor utrustad med magasin cut-off. Den har formen av en liten hävvarm på vänster sida om lådan och har som funktion att blockera matning från magasinet. På det viset kan vapnet snabbt laddas om med en patron av annan typ än de som sitter i magasinet. Magasinet hos Xplor är i vanlig ordning pluggat för två patroner.

Säkringsknappen är placerad på ett ergonomiskt sätt i varbygelns framför avtryckaren. Och det är en rejäl knapp i stället för den vanliga smala bulten. Den är dessutom användbar för anpassning till vänsterhänta skyttar.

Tre ställegeringar

Xplor kan fås med pipor i fyra olika längder: 60, 66, 71 och 76 cm. Exemplaret som vi lånade kom med 66 cm pipa. Berettas pipor kallhamras och de till Xplor är tillverkade av

Ovanligt nog är utkastaren inbyggd i pipans förlängning i stället för i lådan.

ett material som heter Steelium. Det är en blandning av tre ställegeringar som genom en process kallad distention befrias från vakuum mellan partiklarna. Denna process ska ge piporna (inte närmare preciserade) överlägsna ballistiska egenskaper. Xplors pipor har ventilerad 6x6 mm spång och ett silverfärgat pärlkorn. Ovanligt nog är utkastaren inbyggd i pipans förlängning och inte i lådan. Dessutom är Xplors pipa monterad betydligt djupare i lådan än piporna hos A391-seriens modeller.

Nyare Berettabockar och halvautomater har utbytbara choker av typen Optima-Choke HP. Dessa choker är speciellt framtagna för att tåla stålhagel. I repertoaren ingår borringarna full, trekvart, halv, cylinder och skeet. Full och trekvarts borring rekommenderas dock inte för skytte med stålhagel.

Stocken är gjord av europeisk valnöt. I stället för Kick Off var vårt exemplar utrustat med en 2,5 cm tjock och oerhört mjuk bakkappa av ett polymermaterial som Beretta kallar Micro Core. Bakkappor av det materialet har glatt yta och till skillnad mot gummibakkappor fastnar det inte i kläderna vid anläggningen. Micro Core har mycket bra rekyldämpningsförmåga vilket beror på att den börjar komprimeras progressivt omedelbart efter avfyrningen. Den egenskapen sägs också reducera piplyft. Vapen som utrustats med Kick Off systemet har också bakkappor av Micro Core.

Vapnet förvaras isärtaget tillsammans med choker och verktyg i en smidig koffert.

Bradley Smoker – för perfekt rökresultat!

- Termostatstyrd
- Digital rökgenerator
- Varmrök & kallrök
- Idel toppbetyg i tester
- Rökbricketter: al, ek, körsbär, pekan, hickory, äpple, lönn, mesquite

Rökbricketter på köpet

Uppge "jvg2011" – Giltigt tom. 31/12-2011

www.smartfritid.se – 016-35 00 13

Alu-Flex Hundbur

Helt i Aluminium!

Varför inte den bästa?

Telefon: 0120-41030
E-post: info@hsmab.com
Hemsida: www.hsmab.com

Vapnet fungerade felfritt med alla provade ammunitionssorter.

Lätt och smidig med bra funktion

Vid varje provskjutning av en hagelautomat ångrar jag att jag själv valde en bock. Jag vet inte vad det beror på, men i regel skjuter jag bättre med hagelautomater. Xplor var inte något undantag.

Xplor är konstruerad för felfri funktion med alla sorters hagelammunition - från milda 24 grams sport- och övningspatroner till tunga 52 grams magnumladdningar. Det stämmer - vi provade olika hagelvikter och bössan slukade allt utan protest.

Det är vanligast att problem med omladdning uppstår med lätta laddningar som utvecklar lägre gstryck. Mekanismen blir slö och kastar inte ut hylsorna tillräckligt raskt. Resultatet blir att det återvändande slutstycket hinner klämma fast tomhylsan i utkastarporten.

Egentligen beror det inte direkt på gstryckets nivå i pipan utan på hur mycket gaser som släpps in i gascylindern. Även trycket från lätta laddningar borde vara nog

för felfri omladdning om man öppnade portarna till cylindern tillräckligt mycket. Men vid skytte med kraftigare jaktpatronen kan detta orsaka alltför våldsam omladdning och som resultat snabbare slitage av mekanismen.

Felfri funktion

I självreglerande gassystem kan man öppna portarna för fullt och låta säkerhetsventilen släppa ut överflödiga gaser när det behövs. Dosen av gas som verkar mot pistongen blir alltid någorlunda jämn. Men även ett väl fungerande system börjar krångla efter ett visst antal skott utan rengöring.

Inget sådant inträffade när vi turades om att skjuta med Xplor. Jag vet inte hur många skott som hade avfyrats innan vapnet hamnade i mina händer. Men renskrapningen av cylindern verkade effektiv eftersom inte mycket rengöring krävdes efter de hundratalet skott som vi förbrukade under provskjutningen. Tomhylsorna från övningspatronerna staplades i en prydlig hög två meter från skjutplatsen. Hylsorna efter 52 grams Rottweil Magnum försvann i skogen.

Den sistnämnda övningen var intressant att genomföra med en 2,8 kilo "tung" halvautomat. Kombinationen av Micro Core bakkappa och stötdämparen för slutstycket i kolvhalsen visade sig enormt effektiv.

Slugs kan också vara vidriga att skjuta

med, men vi upplevde inte något obehag när vi sköt med Winchester Foster Rifled Slugs. Xplor var förresten förvånansvärt träffsäker med slugs. Vi lyckades utan problem träffa lerduvor nedstoppade i snön på tjugo meters avstånd från skjutplatsen.

Följsam bössa

Varken jag eller Mikael som testade med mig är Lord Ripon. Vi skjutet med hagelvapen oregelbundet och varje tillfälle för lerduveskytte är ett träningspass där man lär sig några saker från början.

Träffrekvensen som jag uppskattar till 4 krossade duvor för 5 kastade var alltså i vårt fall en topprestation. Inte minst tack vare Xplors goda egenskaper var det lättare att komma igång.

Mikael upplevde inte någon nämnvärd skillnad mellan Xplor och sin Urika. Jag var däremot förtjust av vapnets lätthet och smidighet. En lätt hagelbössa behöver inte en lång pipa för att vara följsam i svängar och låg vikt gör den lätthanterlig i alla scenarion. Det är verkligen synd att min vapengardebok är full.

ROMAN KNOLL

Skribenten är jägare och vapenskribent. Han är också JaktvapenGuidens huvudskribent och faktaredaktör.

MEM

RX.HELIX

IT'S TIME FOR A NEW BOLT ACTION

RX.Helix ger begreppet snabbhet en helt ny mening. Ny supersnabb straight-pull mekanism. Oerhört snabb demontering i tre steg och extra smidigt pipbytessystem. Allt för att ge jägaren mer tid att koncentrera sig på det väsentliga. Jakten!

Upplev den nya straight-pull känslan på
www.rx-helix.com

Classic
vapen AB

Classic Vapen AB
Kungsbackavägen 28
517 34 Bollebygd
033-284790
classic@classicvapen.com

MERKEL Jagd- und Sportwaffen GmbH
www.merkel-die-jagd.de

MERKEL